

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Paweł Edward

Nazwisko: Karbowski

Miejsce urodzenia: Warszawa

Data urodzenia: 29-01-1947

Imię ojca: Stanisław

Imię matki: Stanisława

Dodatkowe informacje: Paweł Karbowski został powołany do odbycia służby wojskowej w Czerwonym Borze w okresie 08.11.1982-03.02.1983. Wojskowy Obóz Specjalny nr 6 w Czerwonym Borze przy 2 Batalionie Inżynieryjnym WOW był największym z dziesięciu powołanych w ramach akcji „Jesień 82”, gdzie umieszczeni zostali wytypowani przez SB i WSW działacze NSZZ „Solidarność” (łącznie ok. 1500 osób), uznani za „szczególnie niebezpiecznych” w czasie wprowadzania delegalizującej „Solidarność” ustawy o związkach zawodowych. Obóz działał od 5.11.1982 do 3.02.1983. Znalazło się w nim 450 osób z całej Polski. Oficjalnym powodem były szkolenia dla rezerwistów. Wśród powołanych znaleźli się niezdolni do służby, a nawet niepełnosprawni. Trafiło tu najwięcej takich osób w skali całego kraju. Obóz składał się z 20 baraków. Każdy zbudowano z trzech połączonych wagonów kolejowych, obitych z zewnątrz deskami. Do ich ogrzewania służyły małe piecyki, niegwarantujące odpowiedniej temperatury w warunkach zimowych. Przetrzymani zmuszani byli do prowadzenia szeregu ciężkich prac fizycznych. Nakazano im budowę drogi ze śniegu na poligonie, a także magazynu min. Skoszarowani w Czerwonym Borze odbywali również ćwiczenia z obsługi broni i musztrę, co stanowiło wyjątek wśród innych obozów. Umieszczeni w obozie poddawani byli nieustannej inwigilacji. W barakach założono podsłuchy. Umieszczono tam również informatorów WSW. Prowadzono także intensywne przesłuchania. Przez pewien czas obok obozu stacjonował batalion WSW. Umieszczeni w obozie próbowali protestów. 10.11.1982 kilku z nich odmówiło przyjmowania posiłków, co zakończyło się skierowaniem sprawy do sądu. Rezerwiści próbowali także kolportować wydawnictwa podziemne. Wszyscy umieszczeni w obozie poddani zostali intensywnej indoktrynacji. Bibliografia: - Bożko M., Czerwony Bór. Polski Gułag '82, „Dziennik Wschodni”, 8 II 2007. - Dąbrowski M., Wojskowe Obozy Specjalne 1982–1983, Lublin 2013. - Piotrowski P., Kompanie polowe w „ludowym” Wojsku Polskim jako forma represji politycznych. Zarys problemu, „ZHW” 2010, nr 32-33. - Inteligentna forma internowania. Ćwiczenia i powołania do Ludowego Wojska Polskiego jako forma represji po 13 grudnia 1981 r. po red. Grzegorza Majchrzaka, Warszawa 2016. - www.13grudnia81.pl

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Sprawa Obiektowa (SO) kryptonim „Klan”/ „Związek” zarejestrowana pod nr 37004, prowadzona przez Wydział III „A”/IV KWMO w Gdańsku i Inspektorat 2 WUSW w Gdańsku w okresie 14.11.1980-10.11.1983. Sprawa dotyczyła tzw. „operacyjnej ochrony” NSZZ „Solidarność” w Gdańsku. Paweł Karbowski występuje jako wytypowany na szkolenie związkowe oraz jako wiceprzewodniczący Komisji Zakładowej przy Zakładach Przemysłu Bawełnianego im. Marchlewskiego „Poltex” w Łodzi.	IPN Gd 003/166 t. 11 (185/IV).	
Sprawa Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) kryptonim „Portiernia”, zarejestrowana pod nr 44393, prowadzona przez Wydział III „A” KW MO w Łodzi w okresie 13.01.1981-03.12.1981. Założenie sprawy było związane z wydarzeniem z dnia 10.01.1981, gdy P. Karbowski wraz grupą działaczy Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w „Poltexie” próbowali przekonać pracowników by nie podejmowali pracy w sobotę. Sprawa została zakończona w dniu 03.12.1981 w związku z decyzją władz centralnych, która rozwiązała problem tzw. „wolnych sobót”. W dniu 21.05.1982 sprawa została zdjęta z ewidencji i złożona w archiwum pod sygn. 05833/II. Materiałów nie odnaleziono.	Materiałów o sygn. 5833/II nie odnaleziono. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych oraz akt admin. IPN Ld PF 88/1 t. 2 (2889/XA).	

Akta internowania. Internowany na wniosek z dnia 28.09.1981 Wydziału III „A” KW MO w Łodzi na mocy decyzji nr 68 Komendanta Wojewódzkiego MO w Łodzi z dnia 13.12.1981. Podstawą do zatrzymania P. Karbowskiego była jego działalność opozycyjna oraz przeświadczenie władz, że cyt. „zamierza podjąć działania bezpośrednio godzące w porządek prawny i zasady ustrojowe PRL”. W dniu 10.11.1981 została sporządzona przez funkcjonariusza SB notatka informująca, że P. Karbowski jest w grupie działaczy opozycji przewidzianych do rozmowy profilaktyczno-ostrzegawczej. P. Karbowski występuje jako wiceprzewodniczący Komisji Zakładowej ZSZ „Solidarność” w ZPB „Poltex”, organizator Centrum Kulturalno-Oświatowego NSZZ „Solidarność” ZPB „Poltex” oraz jako założyciel Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Amerykańskiej. Został zwolniony z internowania na mocy decyzji nr 53 z dn. 23.03.1982. P. Karbowski występuje w wykazie alfabetycznym osób internowanych w okresie stanu wojennego pod poz. nr 3219.

IPN Ld PF 70/1 t. 4 (1360/II), IPN Ld PF 86/14 t. 1 (1345/III), IPN Po 161/1.

Akta internowanego. Internowany w okresie 17.12.1981-23.03.1982. W dniu 18.12.1981 osadzony w Ośrodku Odosobnienia w Sieradzu, a w dniu 06.01.1982 przeniesiony do Ośrodka Odosobnienia w Łowiczu.

IPN Ld 24/61 (6/82).

Paweł Karbowski w dniu 27.02.1981 został zarejestrowany pod nr 44611 jako Osoba Zastrzeżona/ Zabezpieczona (OZ) przez Wydział III „A” KW MO w Łodzi. Po zwolnieniu z internowania, w celu dalszej inwigilacji pod tym samym numerem został zarejestrowany do Kwestionariusza Ewidencyjnego (KE) krypt. „Grubas” prowadzony przez Wydział V KW MO/WUSW w Łodzi. W latach 1982-1984 przeprowadzono z nim szereg rozmów o charakterze „profilaktyczno-ostrzegawczym”. Władze prowadziły również działania mające skompromitować P. Karbowskiego w środowisku opozycyjnym. W dniu 08.11.1982 został powołany do odbycia okresowej służby wojskowej w Czerwonym Borze. W związku z nie podjęciem przez P. Karbowskiego cyt. „wrogiej działalności” Kwestionariusz Ewidencyjny w dniu 23.11.1984 został zakończony, a 21.12.1984 zdjęty z ewidencji. Materiały złożono w archiwum Wydziału „C” WUSW w Łodzi pod sygn. 6333/II. W 1989 roku materiały zniszczono za protokołem nr 1002/89 poz. 49. Częściowe informacje zachowały się w meldunkach operacyjnych.

Materiały o sygn. 6333/II. zniszczono. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych i akt admin. IPN Ld PF 88/2 t. 1, 3, 6 (2890/XA), IPN Ld PF 88/3 t. 2-4 (2891/XA).

W teczce pracy tajnego współpracownika (TW) ps. „Y”, nr rej. 44748 prowadzonego przez Wydz. III-A/ V KWMO w Łodzi znajdują się doniesienia dotyczące P. Karbowskiego.

IPN Ld 0040/1947 (46401/I).

W teczce pracy tajnego współpracownika (TW) ps. „Ziutek”, nr rej. 44342, prowadzonego przez Wydz. III-A/ V KWMO w Łodzi znajdują się doniesienia dotyczące P. Karbowskiego.

IPN Ld 0040/1997 t. 1-2 (46453/I), IPN Ld 0046/1785/J (46453/1) mikrofilm.

W teczce pracy tajnego współpracownika (TW) ps. „Marian”, nr rej. 46206, prowadzonego przez Wydz. V KWMO/WUSW w Łodzi znajdują się doniesienia dotyczące P. Karbowskiego.

IPN Ld 0040/1216 (45390/I).

W teczce pracy tajnego współpracownika (TW) ps.
„Witek”, nr rej. 46170, prowadzonego przez Wydz. V
KWMO w Łodzi znajduje się doniesienie dotyczące P.
Karbowskiego.

IPN Ld 0040/1611 (46043/I).

W teczce personalnej kandydata na tajnego
współpracownika (kTW) ps. „Patrycja”, nr rej. 47572,
założonej przez Wydz. V KWMO w Łodzi znajduje się
informacja z dnia 09.05.1983 dotycząca P.
Karbowskiego.

IPN Ld 0040/377 (43630/I), IPN Ld 0046/680/J
(43630/1) mikrofilm.